

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.222/2009/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Dr. Komáromy Ügyvédi Iroda (1023 Budapest, Orgona u. 8. szám, ügyintéző: Dr. Komáromy Izabella ügyvéd) által képviselt) felperesnek a Köteles Ügyvédi Iroda (1118 Budapest, Gombóc Z. u. 14. szám, ügyintéző: dr. Köteles Tamás ügyvéd) által képviselt Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság (1133 Budapest, Pozsonyi út 56. szám) alperes ellen konszernjogi felelősség megállapítása és járulékai iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. január 16. napján kelt 15.G.40.317/2008/7. számú ítélete ellen az felperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 960.000 (Kilencszázhatvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Fejér megyei Bíróság mint Cégbíróság 1992. április 15-én jegyezte be a ... Részvénytársaságot a Cg.07-10-... cégjegyzékszámmon az eredetileg 1956. december 22-én bejegyzett ... Vállalat jogutódjaként. Az akkor hatályban volt, a cégekre vonatkozó közlemények közzétételéről és költségterítéséről szóló 11/1991. (IX.4.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a cég bejegyzését tartalmazó közlemény szövege megegyezik a cégjegyzék adataival, ez alól csak a betéti társaság kültagjának neve, valamint a korlátolt felelősségű társaság tagjának neve és törzsbetéte képezett kivételt. A ... Részvénytársaság bejegyzésének közzététele a Céglőny 1992. június 25-án megjelent 26. számának 13355. oldalán történt meg. A bejegyző végzés 16. rovata szerint jogelőd a ... Vállalat, a 25. rovata szerint részvényes az Állami Vagyonügynökség (ÁVÜ). Az egyszemélyes Részvénytársaság cégjegyzékébe ismeretlen ok miatt nem került be adatként sem az ÁVÜ, sem az ÁVÜ jogutódja, az ÁPV Rt., de a cégiratokból (pl. létesítő okirat) és az 1996. május 30-ig benyújtott éves beszámolókból az egyszemélyes jelleg és a részvényes személye megállapítható volt.

A Részvénytársaság felszámolását a Fejér Megyei Bíróság a 2.Fpk.07-96-000051/17. számú végzésével rendelte el, a felszámolási eljárás kezdő időpontja 1996. május 30. napja. A D. Ép Kft. P., a D. GmbH. M., a B. und B. GmbH W., a G. H., B., a D. Rt. P., a V. Kft. Bp. hitelezők a kijelölt felszámolóhoz a ... Kft-hez a hitelezői igényeiket határidőben bejelentették, közülük 1996. augusztus 8-i a legkésőbbi esedékességű. A felszámoló e követeléseket a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 57. § (1) bekezdésének e), f) és g) pontjába soroltan visszaigazolta. A felszámoló 1997. október 29-i keltezéssel 1997. május 31-i

fordulónappal készítette el az I. számú közbenső mérleget, amelynek 2. oldala tartalmazta, hogy az adós jogelődje a ... Vállalat, a 6. oldalon pedig az a megállapítás szerepelt, hogy „a közbenső mérleg időpontjában meglévő készpénzállomány volumenét (7,8 millió forint) és a még ki nem egyenlített „A” kategóriás kötelezettségeket figyelembe véve hitelezői igény kielégítésére nincs lehetőség, és ezért vagyonfelosztási javaslat illetve tartalékképzés nem történt.” Az I. számú közbenső mérleget német nyelvre lefordítva a német hitelezők is megkapták, 1998. júniusában az I. számú közbenső mérleg valamennyi hitelező számára teljes körűen ismertté vált. A Fejér Megyei Bíróság az elkészített I. számú közbenső mérleget a 39. sorszámú végzésével jóváhagyta. A II. számú közbenső mérleg 2000. júniusában vált ismertté, mely szerint a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontjában felsorolt hitelezői igényekre sem nyújt teljes fedezetet az adós vagyona. Ezt a mérleget nem fordították le német nyelvre, de arról valamennyi hitelező tudomást szerzett.

A felperes 2002. április, május és június között engedményezési szerződésekkel szerezte meg az ... Faktor Rt.-n keresztül a D. Ép Kft. követelését, közvetlenül a D. GmbH követelését, a B. und B. GmbH, a G.H., a ... Rt. és a V. Kft. követelését.

A Fejér Megyei Bíróság a felszámoló által benyújtott módosított zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot a 2003. január 13-án kelt 2.Fpk.07-96-000051/102. számú végzésével jóváhagyta. A végzésben a V. Kft.-n túlmenően a többi hitelező jogutódjaként már a .. Faktor Rt. felperes szerepelt jogutód hitelezőként e), f) és g) kategóriás ki nem egyenlített hitelezői követelések jogosultjaként.

A felperes a 2003. január 27-én kelt levelével szólította fel az alperest 2.042.387 forint összeg (D.-Ép Kft, D. Rt. és V. Kft. követelés) illetve 313.443,72 Euro összeg forint ellenértékének (a német hitelezők ki nem egyenlített követelése) a megfizetésére, hivatkozva alperes konszernjogi felelősségére.

A felperes 2003. február 18-án nyújtotta be a keresetét az engedményezéssel szerzett követelésének megfizetése iránt, a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény (továbbiakban: régi Gt.) 328. §-ának (2) bekezdése alapján az alperes konszernjogi felelősségére hivatkozással kérte az alperes kötelezését a keresetében pontosan megjelölt összegek és kamatainak, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperes az ellenkérelmében elévülésre hivatkozással kérte a kereset elutasítását.

A peres eljárásban a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a 2007. március 26. napján kelt Gfv.X.30460/2006/4. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.138/2006/7. számú ítéletét a Fővárosi Bíróság 12.G.40.185/2003/50. számú ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy a felperesnek 2.500.000 forint felülvizsgálati illeték, a felperesnek és az alperesnek 1.775.000-1.775.000 forint, áfát is magába foglaló felülvizsgálati perköltsége merült fel. A Legfelsőbb Bíróság végzésének indokolása szerint az ellenkező bizonyításáig - melyre a felperesnek a megismételt eljárásban lehetősége van - tényként állapítható meg, hogy a közbenső mérleget valamennyi felperesi jogelőd, a német jogelődök is szabályszerűen megkapták, és már az I. sz. közbenső mérleg alapján a hitelezők számára nyilvánvalóvá vált, hogy követelésük a főkötelezettől nem hajtható be, azonban jelentőséget kell tulajdonítani annak a ténynek, hogy sem az ÁVÜ egyszemélyes tulajdonlása, sem az ÁPV Rt. közvetlen irányítást biztosító befolyása az ellenőrzött ... Részvénytársaság Cg.07-10-... cégjegyzékébe bejegyzésre, illetve a Céglőnyben közzétételre nem került, ugyanis mindaddig, míg ezen tényről a felperes, illetve a jogelődjei nem szereztek tudomást, menthető ok gátolta őket az alperessel szembeni konszernjogi felelősségen alapuló igényérvényesítésben.

A felperes a megismételt eljárásban a keresetét kizárólag a késedelmi kamat tekintetében módosította. Az alperes elévülésre történt hivatkozásával szemben hangsúlyozta, hogy a követelések megszerzésére irányuló szerződések megkötését követően szerzett tudomást az alperesi tulajdonlás mértékéről, és igényét alperessel szemben a nyugvást előidéző ok megszűnésétől számított egyéves perindítási határidőn belül érvényesítette, így az elévülés nem következett be. Álláspontja szerint az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy felperesi jogelődök mikor szereztek tudomást az alperes közvetlen irányítást biztosító befolyásáról, ugyanis a közvetlen irányítást biztosító befolyás mértéke a Cégbizonylatban nem volt közzétéve és a cégjegyzékbe nem került bejegyzésre, továbbá nincs jogi relevanciája annak, hogy a felperesi jogelődök a tulajdonlás mértékének megállapíthatósága érdekében mit tehettek volna. A felperesnek nem kötelessége, hogy a cégbíróságnál utána érdeklődjön a befolyás fennállásának, illetve annak mértékének. A perben az alperesnek kell igazolnia, hogy a társasági részesedésének mértékéről történt tudomásszerzés a felperessel való tényleges közléssel, tájékoztatással, vagy a felperes részére megküldött dokumentumban való feltüntetéssel valósult meg. Véleménye szerint nem eshet a felperes, illetve jogelődjei terhére az a körülmény, hogy a Cégbizonylatban való közzététel ellenére az ott található adatok a cégjegyzékből bármely oknál fogva kimaradtak, illetve nem kerültek feltüntetésre. Felhívta a cégbejegyzésről és a cégjegyzékről szóló 13/1989. (XII. 24.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdésének j) alpontját, amely előírta a részvénytársaság más társaság közvetlen irányítása alá kerülését, amellyel lényegében azonos szabályt tartalmazott a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény (továbbiakban: régi Ctv.) 13. § (5) bekezdésének h) pontja is, tehát ennek az adatnak a cégjegyzékből ki kellett volna tűnnie. Ilyen adat a ... Részvénytársaság Cg.07-10-0001028 cégjegyzékéből nem állapítható meg, így a cégnyilvántartás közhiteles voltából fakadóan azt kellett feltételezni, hogy ilyen tulajdonosi befolyás nem állt fenn. Mindaddig, amíg e tényről a követelés jogosultja konkrétan nem szerez tudomást (menthető ok), a konszernjogi felelőssel szemben érvényesíthető követelés elévülése a Ptk. 326. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nyugszik.

Az alperes a megismételt eljárásban továbbra is a felperes keresetének elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte elévülésre hivatkozással. Utalt arra, hogy az elévülés nyugvására okot adó menthető okok közül a felperes kizárólag arra hivatkozhatott, hogy a ... Részvénytársaság tulajdonosának személyét nem ismerte. Felhívta a BDT.2005/337. sorszám alatt közzétett eseti döntést, amelyben kifejtettek szerint a közvetlen irányítás közzétételének esetleges elmulasztásához a régi Gt. nem fűzött jogkövetkezményt, továbbá a közzétételi kötelezettség nem az alperest, hanem magát a társaságot terhelte. Ezeken kívül előadta, hogy a tulajdonosi helyzet nemcsak a Céglőnyben megjelent hirdetményekből, hanem a nyilvános és közhiteles cégnyilvántartásból is megismerhető. A közhiteles és nyilvános adatok közül a Részvénytársaság 1995. évi éves beszámolója és kiegészítő melléklete - amely a cégbírósághoz 1996. május 30-án érkezett - rögzíti, hogy a Részvénytársaság részvényeinek legfőbb tulajdonosa az ÁVÜ, 1995. december 30-ig 85.95 %, 1995. december 30-tól 87,00 % mértékben. Az 1993. évi és az 1994. évi éves beszámoló és melléklete is feltüntette az ÁVÜ 85,95 % mértékű tulajdoni részesedését, valamint a Részvénytársaság 1991. december 30-án kelt alapszabályán a Fejér Megyei Bíróság mint Cégbíróság záradék formájában tanúsította a cégadatok cégjegyzékbe történt bejegyzését 1992. szeptember 15-i időponttal úgy, hogy maga a Cg.07-10-.../6. számú végzés is rögzíti az eredeti kötelezett részvénytulajdonosának cégjegyzékbe történt bejegyzését. Az alperes utalt arra, hogy a Csongrád Megyei Bíróság az 1.Gf.40023/2007/11. számon meghozott jogerős ítéletének 5. oldalán szerepel, hogy a Részvénytársaság cégjegyzékbe történő bejegyzésének nyilvános közzététele a Céglőny 26. számában 1992. június 25-én megtörtént, a közbenső mérleghez tartozó 2. oldal 2. bekezdése utalást tett arra, hogy a Részvénytársaság jogelődje az 1950-es években alapított ... Vállalat volt. Az alperes hangsúlyozta, hogy a Vállalat mint kizárólagos állami tulajdonú vállalat 1991. december 30-i létesítő okirattal alakult át részvénytársasággá, és az ÁVÜ egyszemélyes részvényesi pozíciója a Céglőny 1992. június 25-i számának 13355. oldalán meg is jelent. A Részvénytársaság egyszemélyes jellege a

törvény alapján az önkormányzatokat megillető részvények kiadásával megszűnt. Az 1990. január 1. és 1998. június 15. között hatályban volt, a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. tvr. (továbbiakban: Ctv.) és az annak végrehajtására kiadott IM rendelet, majd az ezt követően 2006. június 30-ig hatályban volt a régi Ctv. sem írta elő a részvényesek nevének és címének feltüntetését az eredeti adós többszemélyes jellege miatt.

A Fővárosi Bíróság a megismételt eljárásban a 2008. március 5-én kelt 2. sorszámú végzésével megállapította, hogy az eredeti alperes, az ÁPV Zrt. jogutódja a alperes neve(MNV Zrt.), és a pert vele szemben folytatta.

A Fővárosi Bíróság a 2009. január 16-án kelt 15.G.40.317/2008/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 4.571.000 forint perköltséget. Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati határozatban foglaltak alapján azt vizsgálta, hogy a felperesi jogelődök mikor szereztek tudomást a Részvénytársaság egyszemélyes, illetve közvetlen irányítást biztosító befolyás alatti működéséről. A Céglőny peres iratokhoz csatolt 1992. június 25-i lappéldány 13355. oldalán megjelent hirdetés alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az állami vállalat átalakulásával létrejött Részvénytársaság cégbejegyzéséről szóló hirdetés tartalmazta egyedüli részvényesként az ÁVÜ-t, és a felszámolási eljárásban készült közbenső mérleghez tartozó beszámoló is egyértelműen utalt a Részvénytársaság állami vállalként jogutódként való létrejöttére. E nyilvános, illetve a felperes rendelkezésére álló adatok megismerésétől a felperes nem volt elzárva, tehát azok ismeretében menthető ok nem gátolta. Az előbbi két tény akár egymástól független ismerete, illetve az átalakulásra vonatkozó jogszabályok ismerete alapján - figyelemmel a felperes tevékenységi körére - a felperestől elvárható lett volna a cégiratokba történő betekintés, mely alapján a közvetlen irányítást biztosító befolyásról való tudomásszerzésnek - az alperes által hivatkozott cégiratok szerint - nem lett volna

akadály. Az is nyilvánvaló, hogy a cégiratok megismerésétől semmi sem zárta el a felperest, e körben sem hivatkozhat menthető okra.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati határozatában az alperes részére bizonyítási kötelezettségeként azt írta elő, hogy mikor szerezhettek tudomást a felperesi jogelődök ezen tényekről, nem pedig azt, hogy a felperessel való tényleges közlés vagy kifejezett felperesi tájékoztatás az alperes részéről mikor valósult meg. Utóbbiak feltételeznének egy, az alperes részére előírt közvetlen értesítési kötelezettséget, melyet azonban jogszabály sosem tartalmazott, de nem is tartalmazhatott, hiszen az értesítendőök köre meghatározhatatlan lenne. A mindenki részére történő tájékoztatási kötelezettségének az alperes a nyilvános közzététellel a felperes által sem vitatott módon eleget tett. Az, hogy ezt követően a felperes a cégiratokba történt betekintés útján nem győződött meg az alperes közvetlen irányítást biztosító befolyása fennállásáról, a követelése elkészt érvényesítését nem menti ki. Így az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével megállapította, hogy a felperest a Ptk. 326. § (1)-(2) bekezdése szerinti menthető ok nem gátolta az igényérvényesítésben, ezért az alperessel szemben valamennyi követelése elévült. Az elévülés akkor kezdődött, mikor a követelés esedékessé vált. Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján kötelezte a felperest a perköltség megfizetésére, mely a felülvizsgálati perköltséget is tartalmazta.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett (8. sorszám), az ítélet megváltoztatását és a módosított keresetének megfelelően az alperes kötelezését kérte. A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ugyanis nem tett eleget a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati határozatában foglalt iránymutatásnak, továbbá a mérlegelése és a jogértelmezése hibás. Utalt arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság az elévülés nyugvását előidéző oknak minősítette a peres felek relációjában azt a tényt, hogy a cégnyilvántartásból nem állapítható meg az ellenőrzött részvénytársaságnál az alperesi jogelőd konszernjogi felelősséget megalapító részesedésének mértéke. Az elsőfokú bíróságnak tehát azt kellett volna vizsgálnia,

hogy a felperesi jogelődök mikor szereztek tudomást a konszernjogi felelősséget megalapító tulajdonlás mértékéről, ami a nyugvási helyzetet megszakító időpontot jelenti. A felperes véleménye szerint az alperesnek kellett volna bizonyítékot szolgáltatni arra, hogy a felperes, illetve felperesi jogelődök a velük való tényleges közléssel, tájékoztatással vagy a részükre megküldött valamely dokumentumban (pl. felszámolási eljárásban született dokumentumban) való feltüntetéssel tudomást szereztek az alperesi tulajdonlás mértékéről, amely a konszernjogi felelősséget megállapítja. A felszámolási iratokból azonban nem volt megállapítható a tulajdonlás mértéke, az elévülés nyugvását a felülvizsgálati határozat megállapította, amely tényen nem változtat az, hogy a Legfelsőbb Bíróság egy másik ügyben hozott határozatában hasonló tényállás mellett ugyanazon főadóst érintően másként mérlegelt és más megállapításokat tett. Megismételte, hogy az átalakulás Céglönyben való 1992. évi közzététele nem eshet a felperes, illetve a jogelődjei terhére. Az eljárás során az alperes nem tudott csatolni olyan bizonyítékot, amely a felperes állítását cáfolná, így az elévülés nem következett be, a felperes a keresetét a Ptk. 326. § (2) bekezdésében előírt egyéves határidőn belül terjesztette elő.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Véleménye szerint a felülvizsgálati határozat alapján egyértelmű, hogy a felperes által korábban hivatkozott egyéb menthető okok már nem képezhetik vizsgálat tárgyát a megismételt eljárásban. Utalt arra, hogy a felszámolási eljárásban 1997. október 29-i keltezéssel benyújtott 1. számú közbenső mérleg a követelés meg nem térülését mindegyik felperesi jogelőd részére bemutatta, így a behajthatatlansági helyzetet is, és nincs jelentősége annak, hogy a német hitelezők számára esetleg nem német nyelven került kézbesítésre a közbenső mérleg. Továbbra is állította, hogy a felperes igényérvényesítése elkészt. Álláspontja szerint a felülvizsgálati határozat egyetlen ok vizsgálatára kötelezte az elsőfokú bíróságot; azt kellett tisztázni, hogy a felperes, illetve jogelődjei mikor szereztek arról tudomást, hogy a Részvénytársaság az ÁVÜ egyszemélyes részvénytársasága volt, amely később az ÁVÜ közvetlen irányítást biztosító befolyása alatt állt. Felhívta a figyelmet

a felperes által is többször hivatkozott legfelsőbb bírósági Gfv.X.30.068/2005. számú határozatára, amely egyértelművé tette a jelen per főadása tulajdonosának megismerhetősége körében azt, hogy egy tulajdonosi helyzet nemcsak cégkivonatból, hanem a nyilvános és közhiteles cégnyilvántartásból, a Céglőnyben megjelent hirdetményből is megismerhető mind a felperes, mind jogelődjei számára. Állítása szerint a felperes és jogelődjei már az eredeti adós és eredeti hitelező közt fennállt szerződéses jogviszony ideje alatt, vagy később, a felszámolási eljárás első időszakában, 6 évvel a perindítás előtt is - kellő gondosság esetén - több forrásból értesülhettek arról, hogy a Részvénytársaság jogutódként állami vállalat átalakulásával jött létre és főtulajdonosa a Magyar Állam. Nehezen hihető, hogy egy német gazdasági társaságnak erről nem volt információja a szállítási szerződések megkötésekor, vagyis körülbelül 10 évvel a perindítás előtt. Ismét utalt arra, hogy a cégiratokban (a jegyzőkönyvekben, jelenléti ívekben, évi rendes mérlegbeszámolóokban) is megjelentek a tulajdonosi arányok. A Céglőny 1992. évi 26. számának 13355. oldalán közzétett hirdetmény - amely mindenben megfelelt az akkor hatályos Ctvr. és IM rendelet vonatkozó előírásainak - egyértelműen tartalmazza az átalakulást és az ÁVÜ tulajdonlását.

A fellebbezés megalapozatlan.

A Ptk. 324. § (1) bekezdése szerint a követelések öt év alatt évülnek el, ha jogszabály másként nem rendelkezik.

A Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A (2) bekezdés szerint ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül - egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetében pedig három hónapon belül - a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél, illetőleg három hónapnál kevesebb van hátra.

A Ptk. 325. § (1) bekezdése értelmében az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

Az 1998. június 15. napjáig hatályban volt régi Gt. alapján konszern jogi tényállás csak akkor jött létre, ha részvénytársaság szerzett részvénytársaságban a részvények megszerzése révén befolyást. Az 1998. június 16-án hatályba lépett, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény 288. § (1) bekezdése alapján változott meg a gazdasági társaságban történő befolyásszerzés szabályozása, amelynek értelmében ha a Gt. 3. §(1) bekezdésében meghatározott jogalany részvénytársaságban vagy korlátolt felelősségű társaságban, annak működése során jelentős befolyást, többségi vagy közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, a konszernjogi szabályokat kell alkalmazni.

A régi Gt. 328. § (1) bekezdése szerint ha a többségi részesedéssel rendelkező részvénytársaság az ellenőrzött részvénytársaságnak az alaptőkéje több mint háromnegyed részét kitevő részvényeit megszerezte, az irányító részvénytársaság igazgatósága a közvetlen irányítás alá került részvénytársaság igazgatóságának a társaság vezetésére vonatkozóan utasítást adhat, amelyet ez utóbbi köteles végrehajtani (közvetlen irányítás alatt álló részvénytársaság). A (2) bekezdés szerint az irányító társaság a közvetlen irányítás alatt álló részvénytársaság tartozásaiért korlátlanul felel.

A jelen perben a becsatolt, az eredeti adós (.... Részvénytársaság) elleni felszámolási eljárás iratai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperesi jogelődök követeléseik kielégítetlenek maradtak, továbbá a felperes jogelődjei a felszámolási eljárás során az I. számú közbenső mérleget - a német hitelezők német nyelvre lefordítva - megkapták, az 1998. júniusában valamennyi hitelező számára teljes körűen ismertté vált. A I. számú közbenső mérleg adatai alapján (6. oldalon szerepel, hogy a még ki nem egyenlített a) kategóriás kötelezettségeket figyelembe véve hitelezői igény kielégítésére nincs lehetőség) ismertté vált az a

tény is, hogy a követelések az eredeti adóssal szemben behajthatatlanok, ily módon a mögöttes felelőssel szembeni igényérvényesítés lehetősége megnyílt. A I. számú közbenső mérlegből megállapítható volt az a tény is, hogy az eredeti adós jogelődje a Vállalat volt. Ez utóbbi tényeket a jogutód Részvénytársaság cégbejegyzését elrendelő végzés közzétételét tartalmazó, a Céglőzlőny 1992. jőnius 25-én megjelent 26. számának 13355. oldalán megjelent hirdetmény kifejezetten tartalmazta.

A Részvénytársaság cégbejegyzését elrendelő végzés közzétételéből az is megállapítható, hogy a létesítő okirata 1991. december 30-án kelt, amiből az is következik, hogy a Vállalat átalakulása az akkor hatályban volt, a gazdálkodó szervezetek és a gazdasági társaságok átalakulásáról szőló 1989. évi XIII. törvény (továbbiakban: Át.) alapján történt.

Az Át. 14. § (1) bekezdése szerint a jogutód részvénytársaság részvényei állami tulajdonba kerültek, amelyekhez kapcsolódó részvényesi jogokat a állami vagyonkezelő szervezetek gyakorolták, amely akkor az ÁVÜ volt. Az Állami Vagyonőgynökségről és a hozzá tartozó vagyon kezeléséről és hasznosításáról szőló 1990. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdése az ÁVÜ-t költségvetési szervként hozta létre. Az ÁVÜ költségvetési szervnek minősőlését az 1992. augusztus 27-én hatályba lépett, az időlegesen állami tulajdonban lévő vagyon értékesítéséről, hasznosításáról és védelméről szőló 1992. évi LIV. törvény 5. §-a is fenntartotta meghatározott feladatok ellátására, de az ÁVÜ mellett - szintén meghatározott feladatok ellátására - létrejött a tartósan állami tulajdonban maradó vállalkozói vagyon kezeléséről és hasznosításáról szőló 1992. évi LIII. törvény 3. § (1) bekezdésének előírásának teljesítéseként a régi Gt. szabályai alapján az Állami Vagyonkezelő Részvénytársaság (továbbiakban: ÁV Rt.) is. A 12/1992. (VIII.28.) Korm. rendelet 1. számú melléklete tartalmazta az ÁV Rt.-hez tartozó gazdálkodó szervezeteket, a 2. számú melléklete pedig azokat, amelyek a tevékenység ellátásáért felelős miniszterhez tartozó, országos közszolgáltató tevékenységet ellátó gazdálkodó szervezetek, ezek között a Részvénytársaság nem szerepel.

Az 1995. június 16-án hatályba lépett, az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény 9. § (1) bekezdése alapján az ÁV Rt. elnevezése Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság (ÁPV Rt.) elnevezésre változott, ugyanakkor a 10. §-a a törvény hatálybalépésével egyidejűleg megszüntette az ÁVÜ-t, és deklarálta, hogy az ÁVÜ jogai és kötelezettségei e törvény erejénél fogva - egyetemes jogutódlás mellett - az ÁPV Rt.-re szállnak át, így az ÁVÜ által kezelt vagyon felett a tulajdonosi jogokat az ÁPV Rt. gyakorolja.

A felperes a 2002. április, május és június hónapokban szerezte meg engedményezési szerződéssel a jelen perben érvényesített követeléseit a Részvénytársaság olyan hitelezőitől, amelyeknek a követelését a felszámoló e), f) és g) pontjába sorolta be, és a követelések 1995. és 1996. évben keletkeztek és ilyen esedékességűek, a legkésőbbi 1996. augusztus 8-i esedékességű, az igényérvényesítésre azok esedékességétől számítottan 5 év állt rendelkezésre az eredeti adóssal szemben, így legkésőbb 2001. augusztusáig volt lehetőség az igény érvényesítésére.

A Legfelsőbb Bíróság a jelen ügyben hozott felülvizsgálati határozatában is egyértelműen rögzítette, hogy változatlanul irányadónak tekinti a BH2005. 327 szám alatt közzétett határozatában foglaltakat. Ennek értelmében az irányító részvénytársaságnak a közvetlen irányítása alatt álló részvénytársaság behajthatatlan tartozásáért fennálló korlátlan felelőssége ún. mögöttes, másodlagos felelősség (régi Gt. 328. § (2) bekezdés), valamint a jogosult követelésének elévülése mind a főkötelezett, mind a másodlagos kötelezettel szemben ugyanazon időpontban; a követelés esedékességekor kezdődik (Ptk. 326. § (1) bekezdés), továbbá a mögöttes felelőssel szembeni követelés elévülése mindaddig nyugszik, amíg fennáll a reális lehetősége annak, hogy a követelés a főkötelezettől behajtható (Ptk. 326. § (2) bekezdés).

A Részvénytársaság felszámolási eljárásában a felperes jogelődjei az I. számú mérleg adatai alapján 1998. júniusában tudomást szereztek arról, hogy hitelezői igényük kielégítésére az eredeti adós vagyona nem nyújt fedezetet. 1998. júniusában az elévülési időből még több mint 3 év volt hátra, amely alatt a felperes jogelődjei az igényüket a mögöttes helytállásra kötelezett alperessel szemben érvényesíthették volna.

A megismételt eljárásban sem merült fel adat a felperes jogelődjei részéről elévülési időt megszakító cselekmény fogatosítására, és a felperes a jogelődjeinél a I. sz. közbenső mérleg kézbesítésének esetleges hiányosságára a megismételt eljárásban sem hivatkozott. A mindenki számára elérhetően, a Céglőnyben nyilvánosan közzétett adatok és a fentebb ismertett jogszabályok megismerhetősége, valamint a felszámolási eljárásban az I. számú közbenső mérleg felperesi jogelődök által 1998. júniusában közléssel megismert tartalma alapján kétséget kizáróan megállapíthatóan a felperesi jogelődök nem voltak elzárva a mögöttes felelőssel szemben az igényérvényesítéstől, így a felperes elévült követeléseket szerzett meg a 2002 áprilisa és júniusa között kötött engedményezési szerződésekkel. Az engedményezéssel az elévülési idő nem indult újra, így a felperes igényérvényesítése elkészt. Az elévülési idő leteltét követően előterjesztett keresetet az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen maradt, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a és 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes javára ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére, amelyet a 8/2002.(III.30.)IM rendelet 2. §-a alapján állapított meg, de az tartalmazza az általános forgalmi adót is.

Budapest, 2009. május 20.

. Koday Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s.k.

előadó bíró

Dr. Sándor Ottó s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő